Norsk overlegeforening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Den norske legeforening

her.

Deres ref.: HSAK202100203 Vår ref.: GAS/LMF Dato: 28.1.2022

Høring – Forslag til endringer i forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften).

Det vises til brev fra Legeforeningen datert 30. november 2021.

Styret i Norsk overlegeforening behandlet saken i styremøtet 17. januar 2022. Styret har følgende kommentarer til de enkelte punktene som er foreslått endret i Akuttmedisinforskriften § 11:

Første ledd:
Ambulansebiler som brukes i ambulansetjenester skal være bemannet med minst to personer, hvorav minst én skal ha autorisasjon som ambulansearbeider. Begge personene som bemanner ambulansebilen skal ha førerkort for kjøretøyklassen og minst èn av personene skal ha kompetansebevis for førere av utrykningskjøretøy. Der det kun er én ambulansearbeider, må den andre personen ha autorisasjon eller lisens som helsepersonell og nødvendig ambulansefaglig kompetanse.

> **Kommentar**: I første setning er termen «yter ambulansetjenester» foreslått endret til «brukes i ambulansetjenester». Bakgrunn for endringen er kommentert som «rene tekniske endringer». Of tenker at dette er ukomplisert, da ambulansetjeneste er definert som der det er behov for akuttmedisinsk behandling eller overvåkning under transport. Dagens praksis med «hvite biler», dvs rene transport-biler uten behov for medisinsk assistanse som er opprettet ved mange helseforetak, faller derfor utenfor de skisserte kompetansekravene som her stilles, og vi tenker at det er ukomplisert.
>
> Of mener derimot at første ledd ikke bør stille krav om at en person skal ha autorisasjon som ambulansearbeider, da dette kan virke innskrenkende på helseforetakene sine muligheter til å bemanne ambulansebiler forskriftsmessig. Paradoksalt, med dette kravet, så kan ikke ambulanser bemannes forskriftsmessig med 2 sykepleiere der begge har autorisasjon som helsepersonell, nødvendig ambulansefaglig kompetanse og kompetansebevis for utrykningskjøring. Kravet bør

derfor omformuleres til at begge personene som bemanner en ambulanse som hovedregel bør ha autorisasjon eller lisens som helsepersonell, nødvendig ambulansefaglig kompetanse og utrykningssertifikat – med tilhørende unntak som kommentert under. At man forskriftsfester krav om laveste formalkompetanse (men ikke høyere) hos ett av to helsepersonell på ambulanser, synes underlig gitt pasientens behov og krav til forsvarlige akuttmedisinske tjenester.

Andre ledd:
Ambulansebiler som brukes til oppgaver etter denne forskriften skal være bemannet med tilstedevakt. Unntak kan gjøres der det er et lavt antall akuttoppdrag pr. år og ambulansen kan være bemannet innen forsvarlig tid etter varsling.

Kommentar: Of er enig i unntak fra tilstedevakt, av hensyn til bemanning av ambulansebiler i distrikts Norge. Of mener det viktig med risikovurdering av alle unntak, ikke minst av pasientsikkerhetshensyn, og at slike unntak drøftes med tillitsvalgte før iverksetting.

Tredje ledd:
Ambulansebåter som brukes i ambulansetjenester skal i tillegg til båtfører være bemannet med minst én person med autorisasjon som ambulansearbeider.

Kommentar: Of er uenig i formulering i tredje ledd, jf. vår kommentar i første ledd. At man forskriftsfester krav om laveste formalkompetanse (men ikke høyere) hos ambulansepersonell på ambulansebåt synes også underlig. Dette betyr at ambulansebåt ikke kan bemannes forskriftsmessig med båtfører og sykepleier, der sykepleieren har autorisasjon som helsepersonell, nødvendig ambulansefaglig kompetanse og utrykningssertifikat – men må bemannes med ambulanse-fagarbeider dersom kravene i forskrift skal følges.

Sjette ledd:
Virksomhetsledelsen kan etter en konkret vurdering gjøre unntak fra kravet i første ledd tredje punktum om autorisasjon eller lisens som helsepersonell, dersom den andre personen som skal bemanne ambulansen er andre års lærling i ambulansefag eller paramedisinerstudent som har fullført og bestått andre studieår av fulltidsstudiet eller tredje år av deltidsstudiet.

Kommentar: Of er enig i denne endringen. Vi tenker at dette unntaket ikke minst vil komme til anvendelse under ferieavvikling, der helseforetakene kan ha behov for en smidigere løsning for bemanning, enn det forskriften beskriver i dag. Ulempen med dette unntaket er at ambulansefagarbeideren sannsynligvis vil måtte kjøre ambulansen, og lærlingen vil måtte sitte bak med pasienten. Dette kan sette ytterligere press på leger i legevakt, som vil måtte påregne å følge flere pasienter i ambulanse til sykehus, fordi kompetansen i sykekupeen vil være lavere enn beskrevet i dagens ordning. Of mener at det er viktig at unntaksadgangen ikke blir regelen i daglig drift.

Nytt sjuende ledd:
Virksomhetsledelsen kan etter en konkret vurdering gjøre unntak fra kravet i første ledd tredje punktum om autorisasjon eller lisens som helsepersonell for personell som skal dekke ekstravakter og korttidsvikariater.

> **Kommentar***:* Of mener det er hensiktsmessig at det nå åpnes for unntak fra kravene ovenfor for ekstravakter. At for eksempel sykepleiestudenter og legestudenter kan tilegne seg nyttig erfaring som ekstravakter i ambulansetjenesten er bra, og unntaket kan lette helseforetakenes bemanningsproblem i ambulansetjenestene ved akutt sykdom hos fast personell. Daglig så tas mange ambulanser ut av drift hos helseforetakene, grunnet sykdom hos ett av to personell på bilen. Dette er fordyrende for tjenestene, og rammer pasientbehandling og nødvendig hjemkjøring fra sykehus fordi bilene blir stående.

Med vennlig hilsen
Norsk overlegeforening

Geir Arne Sunde (sign.)
leder